

CERCETARE STATISTICĂ PRIVIND ACCESUL LA FINANȚARE AL COMPANIILOR NEFINANCIARE DIN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA APRILIE 2014-SEPTEMBRIE 2014, ȘI CAPACITATEA ACESTORA DE A FACE FAȚĂ UNOR CONDIȚII FINANCIARE NEFAVORABILE

A. ACCESUL LA FINANȚARE AL COMPANIEI

A.1. Cum apreciați că au evoluat următorii indicatori pentru companie în ultimele 6 luni (vă rugăm să faceți o estimare)?

Vă rugăm să evaluați dinamica indicatorilor conform următoarei grile:

1 - a crescut; 2 - s-a menținut relativ constant; 3 - a scăzut

- a) Cifra de afaceri
- b) Costurile cu forța de muncă (inclusiv cu contribuțiile sociale)
- c) Alte costuri (costuri de producție: stocuri, energie, etc.)
- d) Cheltuieli lunare cu costul creditului (se va acorda nota 2 dacă firma nu are credite)
- e) Profitul (profitul net, după deducerea impozitului)
- f) Marja profitului (raport între profitul net și cifra de afaceri)

A.2. Care sunt problemele cele mai presante cu care s-a confruntat compania în ultimele 6 luni?

Vă rugăm să evaluați impactul factorilor conform următoarei grile:

1 - foarte mare; 2 - mare; 3 - moderat; 4 - scăzut; 5 - foarte scăzut sau fără impact

- a) Lipsa cererii
- b) Concurența
- c) Accesul la finanțare
- d) Costurile de producție, costurile cu forța de muncă, etc.
- e) Disponibilitatea forței de muncă bine pregătită
- f) Reglementările cu caracter obligatoriu (reglementări UE, reglementări naționale, reglementări la nivelul industriei din care face parte firma, etc.)
- g) Procesul de insolvență (propriu sau al partenerilor comerciali)
- h) Disciplina la plată în economie (perioada de timp după care partenerii își achită facturile, folosirea de instrumente de plată fără acoperire, încasarea creanțelor de la stat, etc.)
- i) Nivelul ridicat al fiscalității (taxe, impozite, accize, etc.)

A.3. Cum apreciați că a evoluat raportul dintre datoriile și activele companiei în ultimele 6 luni?
Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

a) A crescut	
b) S-a menținut relativ constant	
c) A scăzut	
d) Compania nu are datorii către terți (către autorități, parteneri comerciali, instituții financiare, acționariat etc.)	

A.4. Pentru finanțarea operațiunilor zilnice, a investițiilor sau a altor proiecte, la care din următoarele surse de finanțare ați apelat în ultimele 6 luni?
Vă rugăm să marcați una sau mai multe căsuțe aferente opțiunilor dvs.:

a) Reinvestirea profitului sau vânzarea de active din patrimoniul firmei	
b) Finanțare sub formă de credite de la acționari sau majorări de capital	
c) Credite având garanția fondurilor de garantare a creditelor	
d) Descoperit de cont bancar (balanța negativă asociată contului bancar), linii de credit (credit a cărui valoare poate fluctua în limita unei anumite sume prestabilite) sau descoperit de cont al cardului de credit (balanța negativă	
e) Credit bancar de trezorerie (credit pentru acoperirea unei nevoi apărute ca urmare a unui decalaj între plăți și încasări)	
f) Credit bancar pentru investiții de capital (pentru proiecte privind dezvoltarea afacerii etc.)	
g) Credit comercial (obținerea de bunuri și servicii de la parteneri comerciali - ex. furnizori- fără plata imediată a acestora)	
h) Leasing financiar (obținerea unui activ fix prin credit în schimbul unor plăți periodice, dar fără a avea proprietate imediată asupra acestuia) sau factoring (vânzarea creanțelor companiei în schimbul unei valori reduse a acestora)	
i) Finanțare de pe piața de capital prin emiterea de obligațiuni (înscris emis de o întreprindere care are nevoie de finanțare, pe baza căruia aceasta obține un împrumut) sau prin emiterea de acțiuni	
j) Programe de finanțare de stat (programul Kogălniceanu, ajutor de minimis etc.)	
k) Altele:	

--

Notă: Dacă ați selectat varianta c), vă rugăm să selectați din variantele la dispoziție și tipul de credit garantat: d), e), f) sau k)

Notă: Varianta d) se selectează și în cazul în care în ultimele 6 luni doar ați reînnoit o linie de credit

A.5. Vă rugăm să precizați care sunt motivele pentru care ați apelat la una sau mai multe surse de finanțare din afara companiei în ultimele 6 luni?

Vă rugăm să marcați una sau mai multe căsuțe aferente opțiunilor dvs.:

- a) Refinanțarea altor datorii bancare
- b) Constituirea unui capital de lucru (stocuri, echipamente etc.) sau plata furnizorilor
- c) Investiții pentru creșterea gradului de inovare (achiziții de patente, licențe, brevete etc.)
- d) Investiții pentru dezvoltare (achiziții de utilaje, terenuri, clădiri etc.)
- e) Constituirea unui buget tampon pentru situații neprevăzute
- f) Reducerea accesului la finanțarea internă (profituri reinvestite, vânzări de active sau credite/capital de la acționari)
- g) Altele
- h) Nu ați apelat la surse de finanțare din afara companiei în ultimele 6 luni

A.6. Cu privire la accesul la finanțare de la bănci și instituții financiare nebancare, vă rugăm să alegeți dintre situațiile de mai jos pe cea/cele care corespunde/corespund experienței dvs. din ultimele 6 luni:

Vă rugăm să marcați una sau mai multe dintre următoarele opțiuni:

- a) Ați aplicat, vi s-a aprobat toată finanțarea solicitată și ați contractat creditul
- b) Ați aplicat, vi s-a aprobat doar o parte din finanțarea solicitată și ați contractat creditul
- c) Ați aplicat, vi s-a aprobat doar o parte din finanțarea solicitată și ați refuzat creditul
- d) Ați aplicat, vi s-a aprobat toată finanțarea solicitată, dar ați refuzat creditul din cauza costurilor prea mari sau a unor condiții inacceptabile
- e) Ați aplicat și nu vi s-a aprobat nimic din finanțarea solicitată
- f) Nu ați aplicat pentru că ați apreciat că cererea dvs. va fi respinsă
- g) Nu ați aplicat deoarece fondurile interne sau sursele de finanțare externe companiei, altele decât bănci și instituții financiare nebancare, acopereau nevoile dvs.
- h) Nu ați aplicat din alte motive
- i) Ați aplicat, dar procesul este în curs de derulare și nu are încă o finalitate

Notă: În cazul în care ați aplicat pentru mai multe credite, vă rugăm să marcați câte o opțiune pentru fiecare credit în parte. Dacă pentru mai multe credite situația este similară, vă rugăm să marcați varianta aferentă situației respective.

A.7. Cum percepeți relația din ultimele 6 luni cu băncile și instituțiile financiare nebankare la care ați contractat credite (credite în derulare indiferent de vechime)?

Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

- a) Îmbunătățire
- b) Nu s-a modificat
- c) Înrăutățire
- d) Nu aveți credite în derulare

A.8. Care este opinia dvs. cu privire la evoluția din ultimele 6 luni a termenilor și condițiilor aplicate creditelor contractate (credite în derulare indiferent de vechime) de la bănci și instituții financiare nebankare ?

Vă rugăm să notați evoluția conform următoarei grile:

1 - a crescut; 2 - s-a menținut relativ constantă; 3 - a scăzut;
4 - nu ați avut credite contractate de la bănci și IFN

- a) Nivelul ratelor de dobândă
- b) Nivelul costului finanțării, altul decât ratele de dobândă (comisioane, taxe etc.)
- c) Cuantumul disponibil al împrumutului sau al liniei de credit
- d) Maturitatea împrumutului sau liniei de credit
- e) Cerințele privind valoarea sau tipul garanției pe care instituțiile financiare vi le-au solicitat

Notă: În cazul în care nu aveți credite, vă rugăm să marcați nota 4 în dreptul tuturor variantelor de răspuns.

A.9. Vă rugăm să ne precizați cum a evoluat disponibilitatea următoarelor surse de finanțare pentru companie în ultimele 6 luni?

Vă rugăm să notați evoluția conform următoarelor grile:

1 - a crescut; 2 - s-a menținut relativ constant; 3 - a scăzut;
4 - nu ați avut nevoie de acest tip de finanțare

- a) Reinvestirea profitului sau vânzarea de active din patrimoniul firmei
- b) Finanțare sub formă de credite de la acționari sau majorări de capital
- c) Descoperit de cont bancar (balanța negativă asociată contului bancar), linii de credit (credit a cărui valoare poate fluctua în limita unei anumite sume prestabilite) sau descoperit de cont al cardului de credit (balanța negativă asociată unei linii de credit)
- d) Credit bancar de trezorerie (credit pentru acoperirea unei nevoi apărute ca urmare a unui decalaj între plăți și încasări)
- e) Credit bancar pentru investiții de capital (pentru proiecte privind dezvoltarea afacerii etc.)
- f) Credit comercial (obținerea de bunuri și servicii de la parteneri comerciali-de ex.: furnizori-fără plata imediată a acestora)
- g) Leasing financiar (obținerea unui activ fix prin credit în schimbul unor plăți periodice, dar fără a avea proprietate imediată asupra acestuia) sau factoring

A.10. Cum apreciați că va evolua disponibilitatea următoarelor surse de finanțare pentru companie în următoarele 6 luni?

Vă rugăm să notați evoluția conform următoarelor grile:

1 - va crește; 2 - se va menține relativ constantă; 3 - va scădea

- a) Reinvestirea profitului sau vânzarea de active din patrimoniul firmei
- b) Finanțare sub formă de credite de la acționari sau majorări de capital
- c) Descoperit de cont bancar (balanța negativă asociată contului bancar), linii de credit (credit a cărui valoare poate fluctua în limita unei anumite sume prestabilite) sau descoperit de cont al cardului de credit (balanța negativă asociată unei linii de credit)
- d) Credit bancar de trezorerie (credit pentru acoperirea unei nevoi apărute ca urmare a unui decalaj între plăți și încasări)
- e) Credit bancar pentru investiții de capital (pentru proiecte privind dezvoltarea afacerii etc.)
- f) Credit comercial (obținerea de bunuri și servicii de la parteneri comerciali-de ex.: furnizori-fără plata imediată a acestora)
- g) Leasing financiar (obținerea unui activ fix prin credit în schimbul unor plăți periodice, dar fără a avea proprietate imediată asupra acestuia) sau factoring (vânzarea creanțelor companiei în schimbul unei valori reduse a acestora)

Notă: În cazul în care nu intenționați să apelați la o anumită sursă de finanțare, vă rugăm să marcați nota 2 în dreptul opțiunii de răspuns respective.

A.11. În ceea ce privește dezvoltarea activității firmei folosind fondurile europene, vă rugăm să precizați dacă:

Vă rugăm să marcați una sau mai multe căsuțe aferente opțiunilor dvs.:

- a) Ați aplicat pentru un proiect cu finanțare din fonduri europene și nu a fost aprobat, în ultimele 6 luni
- b) Ați aplicat pentru un proiect cu finanțare din fonduri europene și a fost aprobat în ultimele, în ultimele 6 luni
- c) V-au fost rambursate fonduri dintr-un proiect cu finanțare din fonduri europene, în ultimele 6 luni
- d) Ați apelat la un credit local pentru co-finanțarea unui proiect cu fonduri europene, în ultimele 6 luni
- e) Nu ați avut experiență cu fondurile europene în dezvoltarea activității firmei, în ultimele 6 luni
- f) Ați aplicat pentru un proiect cu finanțare din fonduri europene și nu ați primit până în prezent o rezoluție, în ultimele 6 luni
- g) V-au fost rambursate fonduri dintr-un proiect cu finanțare din fonduri europene **anterior ultimelor 6 luni** (dacă ați marcat această variantă vă rugăm să precizați în caseta de mai jos anul în care vi s-au rambursat pentru prima oară fonduri europene)

--

A.12 Vă rugăm să precizați care sunt dificultățile majore întâmpinate în accesarea finanțării de la bănci și/sau IFN în ultimele 6 luni?

Vă rugăm să evaluați impactul factorilor conform următoarei grile:

1 - foarte mare; 2 - mare; 3 - moderat; 4 - scăzut; 5 - foarte scăzut sau fără impact

- a) Cerințele privind valoarea sau tipul garanției pe care instituțiile financiare vi le-au solicitat
- b) Nivelul prea ridicat al dobânzilor și comisioanelor
- c) Clauzele contractuale (altele decât cele legate de dobândă, comisioane sau garanții)
- d) Vechimea companiei
- e) Istoricul de credit al companiei
- f) Planul de afaceri al companiei și/sau scopul finanțării
- g) Gradul de îndatorare scăzut permis de către instituția financiară
- h) Lipsa produsului de creditare în portofoliul băncii în moneda solicitată
- i) Birocrație (de ex.: intervalul prea mare de timp necesar evaluării solicitării de finanțare, documentația solicitată)
- j) Calificarea necorespunzătoare a personalului instituției financiare
- k) Lipsa transparenței din partea instituției financiare

Notă: Se va acorda nota 5 la toate variantele de răspuns dacă firma nu are credite contractate în ultimele 6 luni

A.13 **Vă rugăm să precizați care sunt motivele pentru care ați apelat la instituțiile financiare (bănci sau IFN) cu care ați încheiat contracte de finanțare în ultimele 6 luni?**
Vă rugăm să marcați una sau mai multe dintre următoarele opțiuni:

- a) Reputația sau notorietatea instituției financiare
- b) Relația de afaceri pe care firma o are deja cu instituția financiară (conturi deschise, depozite etc)
- c) Produsul dorit nu se regăsea în oferta altei instituții financiare pe care ați contactat-o în vederea contractării creditului (tip credit sau valută)
- d) Costurile mai reduse oferite, comparativ cu alte instituții financiare
- e) Condiții, termeni de creditare sau clauze contractuale mai avantajoase (altele decât costurile creditului: maturitatea, sumă aprobată mai mare, birocrație scăzută sau durată de aprobare mai redusă etc.)
- f) În cazul în care compania dvs. este sucursală a unei companii străine alegerea instituției financiare aparține companiei mamă
- g) În cazul în care compania dvs. are participație majoritar străină dar este persoană juridică română, alegerea instituției financiare se realizează după țara de proveniență a capitalului acesteia
- h) Compania nu a contractat credite în ultimele 6 luni

A.14 **Cu privire la procesul de management al companiei vă rugăm să completați variantele de răspuns:**

A14.1. ***Pentru variantele de răspuns de mai jos vă rugăm să indicați numărul aproximativ de ani:***

- a) Precizați numărul de ani de când este în funcție actuala conducere executivă
- b) Precizați vârsta directorului executiv/administratorului etc. al companiei
- c) Experiența conducerii executive în managementul unei companii (în număr de ani)
- d) Experiența conducerii executive în sectorul economic în care activează compania (în număr de ani)

A14.2. Pentru variantele de răspuns de mai jos vă rugăm să bifați căsuțele aferente dacă răspunsul este afirmativ:

- a) Studii universitare sau post-universitare ale conducerii executive relevante pentru sectorul economic în care activează compania
- b) Studii universitare sau post-universitare ale conducerii executive în domeniul economic
- c) Alte tipuri de studii sau fără studii

A14.3. Pentru varianta de răspuns de mai jos vă rugăm să selectați o notă pe o scară de la 1 la 3, astfel: 1-ridicat, 2-moderat, 3-scăzut:

- a) Gradul de îndeplinire de către conducerea executivă a obiectivelor stabilite pentru ultimele 12 luni de către acționarii/prorietarii

--

Notă: conducere executivă se referă la persoana de la cel mai înalt nivel care administrează activitățile curente ale firmei (director executiv, administrator etc.)

B. CAPACITATEA FIRMEI DE A FACE FAȚĂ UNOR EVOLUȚII NEFAVORABILE PRIVIND RATA DOBÂNZII SAU CURSUL DE SCHIMB VALUTAR

B.1. Cum apreciați nivelul costului de finanțare la momentul completării chestionarului dacă ați intenționa să aplicați pentru un credit de la bănci sau instituții financiare nebancale? Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

- a) Nivelul costului finanțării ar afecta capacitatea de a rambursa împrumutul și/sau activitatea companiei
- b) Nivelul costului finanțării nu ar afecta capacitatea de rambursare a împrumutului și nici activitatea companiei
- c) Nivelul costului finanțării nu ar conta în decizia de a accesa o finanțare, pentru că firma depinde de această finanțare
- d) Firma nu are nevoie de finanțare de la bănci sau instituții financiare nebancale

B.2. Cât considerați că ar trebui să fie rata dobânzii maxime pe care firma ar fi dispusă să o plătească pentru a lua un credit?

B.2.1. Rata maximă a dobânzii pentru un credit în lei:

Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

- a) Intenția companiei este de a își reduce gradul de îndatorare, astfel că nu ați lua un credit indiferent de costul acestuia
- b) Între 0,1% și 3%
- c) Între 3% și 8%
- d) Între 8% și 13%
- e) Între 13% și 18%
- f) Ați fi dispuși să luați un credit, oricât ar fi rata dobânzii

B.2.2. Rata maximă a dobânzii pentru un credit în euro:

Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

- a) Intenția companiei este de a își reduce gradul de îndatorare, astfel că nu ați lua un credit indiferent de costul acestuia
- b) Între 0,1% și 3%
- c) Între 3% și 5%
- d) Între 5% și 8%
- e) Între 8% și 10%
- f) Ați fi dispuși să luați un credit, oricât ar fi rata dobânzii

B.3. În suma absolută (exprimată în lei), cât ar trebui să reprezinte cu aproximație suma de rambursat lunar, astfel încât să considerați acceptabil un credit pentru compania dvs.?

Vă rugăm să exprimați valoarea în număr întreg, fără zecimale:

--

B.4. Față de nivelul de la momentul completării chestionarului, cu cât ar trebui să se modifice cursul de schimb al monedei naționale față de moneda euro astfel încât activitatea companiei și/sau capacitatea de rambursare a creditului să fie afectate semnificativ?

B.4.1. În cazul în care ar avea loc o depreciere a monedei naționale față de euro:

Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

- a) Deja nivelul cursului de schimb vă afectează
- b) Cursul monedei naționale să fie între 4,5 și 4,6
- c) Cursul monedei naționale să fie între 4,6 și 4,8
- d) Cursul monedei naționale să fie între 4,8 și 5,1
- e) Cursul monedei naționale să fie peste 5,1
- f) Niciun nivel al deprecierei nu v-ar afecta

B.4.2. În cazul în care ar avea loc o apreciere a monedei naționale față de euro:

Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

- a) Deja nivelul cursului de schimb vă afectează
- b) Cursul monedei naționale să fie între 4,2 și 4,3
- c) Cursul monedei naționale să fie între 4,1 și 4,2
- d) Cursul monedei naționale să fie între 3,8 și 4,1
- e) Cursul monedei naționale să fie sub 3,8
- f) Niciun nivel al aprecierii nu v-ar afecta

B.5. Între ce valori evaluați că se situează rata medie a dobânzii la creditele în lei pe care le aveți contractate în prezent?

Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

- a) Sub 5%
- b) Între 5% și 7%
- c) Între 7% și 9%
- d) Între 9% și 11%
- e) Peste 11%
- f) Compania nu are credite în lei (inclusiv leasing)

B.6. Față de nivelul ratei dobânzii în lei de la momentul completării chestionarului (conform evaluării de la punctul B.5.), cu cât ar trebui să se modifice aceasta pentru ca activitatea companiei și/sau capacitatea de rambursare a creditului să fie semnificativ afectată?

Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

- a) O majorare cu până la un punct procentual (ex. de la 7% la maximum 8%)
- b) O majorare între 1 și 3 puncte procentuale (ex. de la 7% la o valoare între 8% și maximum 10%)
- c) O majorare între 3 și 5 puncte procentuale (ex. de la 7% la o valoare între 10% și maximum 12%)
- d) O majorare de peste 5 puncte procentuale (ex. de la 7% la o valoare de peste 12%)
- e) Nicio modificare a ratei dobânzii în lei nu v-ar afecta (inclusiv în cazul în care nu aveți credite în lei)
- f) Deja nivelul actual al ratei dobânzii vă afectează
- g) Nu vă afectează creșterea, ci scăderea ratei dobânzii la lei pentru că aveți depozite în lei în exces față de credite în lei

B.7. Între ce valori evaluați că se situează rata medie a dobânzii la creditele în euro pe care le aveți contractate în prezent?

Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:

- a) Sub 3%
- b) Între 3% și 5%
- c) Între 5% și 7%
- d) Între 7% și 9%
- e) Peste 9%
- f) Compania nu are credite în euro (inclusiv leasing)

**B.8. Față de nivelul de la momentul completării chestionarului al ratei dobânzii în euro (conform evaluării de la punctul B.7.), cu cât ar trebui să se modifice aceasta pentru ca activitatea companiei și/sau capacitatea de rambursare a creditului să fie semnificativ afectată?
Vă rugăm să marcați o singură variantă de răspuns:**

- a) O majorare cu până la un punct procentual (ex. de la 5% la maximum 6%)
- b) O majorare între 1 și 3 puncte procentuale (ex. de la 5% la o valoare între 6% și maximum 8%)
- c) O majorare între 3 și 5 puncte procentuale (ex. de la 6% la o valoare între 8% și maximum 10%)
- d) O majorare de peste 5 puncte procentuale (ex. de la 5% la o valoare de peste 10%)
- e) Nicio modificare a ratei dobânzii în euro nu v-ar afecta (inclusiv în cazul în care nu aveți credite în euro)
- f) Deja nivelul actual al ratei dobânzii vă afectează
- g) Nu vă afectează creșterea, ci scăderea ratei dobânzii la euro pentru că aveți depozite în euro în exces față de credite în euro
